

det ærede Medlem for Bornholm (N. I. Jensen) mente, at vi allerede nu burde lade alt Haab ude. Jeg tror alligevel ikke, at det ærede Medlem for Bornholm har Ret. Jeg mener ikke, vi bør lade alt Haab ude, saa længe der overhovedet er Grund til at nære det mindste Haab. Men, som sagt, Haabet er ganske vist ikke stort, og efter den højtærede Landbrugsministers Udtalelser forekommer det mig at være blevet endnu mindre.

Jeg har ikke meget at sige til, hvad ærede Medlemmer have udtalt, men jeg skal dog over for det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (H. Jensen) gøre et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem fremviste et lille Billede af det Udvalg, Folketinget i Fjor havde nedsat. Han fortalte, at Udvalget havde bestræbt sig for at gøre Landstingets Vilje, havde søgt at lave Forslaget saaledes, at vi kunde takkes Landstinget. Jeg vil haabe, at det ærede Medlem har haft en personlig Tilfredsstillelse af at forevise dette lille Billede, men paa den anden Side haaber jeg ogsaa, at ærede Medlemmer ville forstaa, at det er en poetisk Frihaandstegning, det ærede Medlem her har fremstillet for os af Udvalget, som aldeles ikke ligner dette Udvalg. Det har ikke været Udvalgets Bestræbelse at takkes Landstinget i den Forstand. Det, Udvalget bestræbte sig for, var at lave en Lov, som virkelig kunde gavne Landarbejderne, det var Kærligheden til denne Sag, der drev Udvalget, og ikke Frygten for Landstinget. Det tror jeg for øvrigt ogsaa, det ærede Medlem ikke vil være uvillig til at indrømme. Naar jeg før sagde, at det var de Udtalelser, der fremkom fra den højtærede Minister, som særlig forekom mig at forringe Udsigten til at opnaa et Resultat, er det, fordi jeg, som jeg i Gaar udtalte, nærer nogen Tvivl om, hvorvidt den højtærede Minister vil formaa at faa Tingene forligte. Hvad den højtærede Ministers Vilje er, kende vi fra den ærede Ministers Stilling inden for Landbokommissionen, hvor han stod i Mindretallet, og ogsaa fra hans Udtalelser i Landstinget i Fjor og i Aar, og det var jo sikkert ogsaa den højtærede Minister klart, efter de Udtalelser, der ere fremkomne fra dette Tings Side, at det Standpunkt, den højtærede Minister stadig har forfægtet baade med Hensyn til Vilkaarene og det Indskud, Landarbejderne skulle give, er i saa bestemt Modstrid med det Standpunkt, Folketinget indtager, og i Modstrid med det Synspunkt, som laa til Grund for Nedsættelsen af

Landbokommissionen og den Bevægelse, som har rejst sig i Landet. Aldrig har noget Menneske tænkt sig, at denne Sag kunde gennemføres, uden at der fra Statens Side skulde bringes Ofre derfor. Fra et andet Standpunkt kan Opgaven ikke løses. Loven af 13de April 1894 siger, at der skal udredes en Plan for at skaffe Landarbejderen Jord paa gunstige Betingelser. Dette har hele Tiden været Forudsætningen, og Landbokommissionen har hævdet med stor Kraft baade dette, at skal man hjælpe, skal det være den fattigste Del af Befolkningen, og skal overhovedet dette Forslag have nogen som helst praktisk Betydning, maa der virkelig skabes gunstige og heldige Vilkaar for Arbejderne. Men, som sagt, i denne Henseende har den højtærede Landbrugsminister stadig arbejdet paa et helt andet Grundlag, et Grundlag, som jeg ikke tror og for Resten heller ikke haaber, der skal opnaas nogen Forstaaelse paa. Den højtærede Finansminister har jo forelagt Skattelovene og Toldloven oppe i Landstinget i den Skikkelse, hvori Folketinget vedtog dem, og det samme har den højtærede Landbrugsminister ogsaa gjort for denne Lovs Vedkommende. Men medens den højtærede Finansminister har forsvaret disse Forslag i Folketingets Affattelse, har den højtærede Landbrugsminister paa dette Punkt fuldstændig afvejet fra Finansministeren, og det tror jeg har været meget uheldigt for denne Sags Gennemførelse. Den højtærede Landbrugsminister vil søge denne Sag ordnet paa et Grundlag, som slet ikke har været Forudsætningen for hele den Bevægelse, der er rejst, paa et Grundlag, som det efter min Mening vil være ganske umuligt at ordne dette Spørgsmaal paa. Jeg havde næret Haab om, at det dog maaske nu, da den højtærede Landbrugsminister kom saa nær ind paa denne Sag, at Ansvaret for Lovens Gennemførelse i stærkere Grad hviler paa ham end paa nogen anden, kunde have forandret sin Stilling i nogen Maade. Det forekommer mig imidlertid ikke, navnlig ikke efter den højtærede Ministers allersidste Udtalelser, at dette er Tilfældet. Jeg beklager det, da jeg virkelig vilde ønske, at der kunde være en Mulighed for at bringe en Overenskomst til Veje, ganske vist paa det Grundlag, som Folketinget i Overensstemmelse med Landbokommissionen har tilvejebragt. Jeg haaber ogsaa, at det skal lykkes, da Stemningen omkring i Landet er saa stærk, idet Landstinget ogsaa efterhaanden vil se, at det er den eneste Vej,